Spareforslag

Nr.:	BSU-11-01	Emne:	Lukning af børnehus fra sommeren 2027 - Østermarie

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Børne- og Skoleudvalget	11 Dagpasning	Center for Børn og Læring

1.000 kr. i 2026-priser	2027	2028	2029	2030
Mindreudgift	-875	-2.104	-2.104	-2.104
Afledt merudgift				
Nettobesparelse	**-875**	**-2.104**	**-2.104**	**-2.104**

Note: Mindreudgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.

1. Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Bornholms Regionskommune står over for en strukturel udfordring i dagtilbuddet i Østermarie. Faldende børnetal og en tildelingsmodel, hvor økonomien følger barnet, gør det vanskeligt at opretholde både økonomisk bæredygtighed og et fagligt forsvarligt læringsmiljø i hele børnehusets åbningstid. Der ses i 2026 ind i et underskud for Østermarie Børnehus.

	Østermarie	
(Beløb i 1.000 kr.)	2027	2028-30
Besparelse lederløn	-238	-570
Besparelse grundtilskud	-120	-287
Besparelse kompensation børnehuse < 40 børn	-384	-925
Ændring forældrebetaling	224	537
Ændring fripladser og søskendetilskud, komm	-85	-204
Ændring tilskud til privatinstitutioner	-248	-595
Ændring fripl og søsk.tilsk, privatinsti	-24	-60
Besparelse i alt	-875	-2.104

Åbningstider på 50 timer og 45 min. pr. uge binder personaleressourcer i ydertimer og giver færre voksne i kernetimerne fra kl. 9.00 - 15.30. Dette påvirker både den pædagogiske kvalitet, stabilitet og en øget sårbarhed. Samtidig udfordres godkendelseskriterierne ved, at det er vanskeligt at sikre pædagogisk uddannet personale i hele børnehusets åbningstid, samt at lederne tvinges til i høj grad at have fast deltagelse i driften, således at der ikke er tid nok til ledelse.

En fortsættelse af driften af børnehuset i Østermarie kræver et ekstra tilskud på 925.000 kr. årligt. Dette for at kunne overholde godkendelseskriterierne sammen med pædagogisk kvalitet og stabilitet. Finansieringen sker via en teknisk korrektion af budgettet for 2027 og overslagsår. Lukkes børnehuset, vil den tekniske korrektion (Kompensation til børnehuse under 40 børneenheder) tilbageføres jf. ovenstående skema.

Opgørelser fra Pladsanvisningen viser, at Østermarie er den institution der har færrest børn, og ifølge befolkningsprognosen er der ikke udsigt til en stigning i de kommende år. Dermed vil det med lukning af børnehuset have den størst mulige effekt på driften, samtidig med at lukningen påvirker færrest mulige familier. Østermarie har i dag madordning med eget produktionskøkken.

Kapacitetsopgørelse på det samlede dagtilbudsområde viser, at det vil være muligt at indskrive børn fra Østermarie uden udvidelse af kapaciteten i andre børnehuse. Det er dog en mulighed, at forældre søger pladser i områder, hvor der på nuværende tidspunkt ikke er ledig kapacitet. Der indregnes en bufferkapacitet på 5% på grund af forsyningsforpligtigelsen til modtagelse af nye bornholmske børn, tilflyttere og eventuel lukning eller reducering af

kapacitet i de private børnehuse.

Børnetallene tager udgangspunkt i maksimumbelægningsgraden for 2026. Der opleves et pres på antallet af vuggestuepladser på hele øen. Såfremt der er behov for at øge antallet af vuggestuepladser i Dagtilbud vil dette resultere i øgede udgifter, da der er specifikke fysiske behov forbundet med et øget antal vuggestuepladser, bl.a. jf. BR18. Det eventuelle behov for at øge antallet af vuggestuepladser er endnu ikke kendt, da det vil afhænge af, hvilke børnehuse der flyttes til.

Det skal bemærkes, at dette spareforslag, uanset vedtagelse, vil have betydning for forældres valg af daginstitution, og kan medføre større fraflytning fra børnehuset, som i perioden vil generere et øget udgiftspres på børnehuset.
En mulig konsekvens kan være, at der oprettes private institutioner i de berørte områder, som vil betyde en fastholdelse af udgifter til små børnehuse, da der ydes kommunalt tilskud.

2. Forslagets tværgående betydning

Skift af institution påvirker trivsel og relationer for børnene.

Der vil være behov for en særlig indsats i overgangen, for at sikre de bedst mulige vilkår for børn og familiers trivsel.

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

Der vil være afskedigelser blandt de faglige pædagogiske ledere grundet reduceret antal børnehuse.

En optimering af medarbejderressourcerne i forbindelse med lukning af børnehuse vil betyde omplaceringer og mulige afskedigelser. Dette kan medføre udfordringer for arbejdsmiljøet grundet usikkerhed om nye rammer og ledelse.

4. Forslagets betydning for borgere/brugere, foreninger mv.

De fleste familier bor tæt på det børnehus, hvor deres barn er indskrevet. Dette er derfor et væsentligt parameter, når forældre vælger børnehus. En lukning vil for forældre og børn medføre behov for at benytte offentlige transportløsninger for familier uden bil, samt en længere transporttid for familier ved aflevering og afhentning.

Flytning til ny institution kan påvirke børns trivsel, samt børn og forældres følelse af tryghed.

5. Tidshorisont

Lukning pr. 1. august 2027

Spareforslag

Nr.:	BSU-11-02	Emne:	Reduktion i normering, grundet ændret beregningsmodel mellem børnehave og vuggestue

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Børne- og Skoleudvalget	11 Dagpasning	Center for Børn og Læring

1.000 kr. i 2026-priser	2027	2028	2029	2030
Mindreudgift	-500	-500	-500	-500
Afledt merudgift				
Nettobesparelse	**-500**	**-500**	**-500**	**-500**

Note: Mindreudgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.

1. Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Den samlede maksimale besparelse ved at ændre på modellen for tildeling af ressourcer i de bornholmske børnehuse lyder på 3,3 mio. kr. årligt. Dette uden at kommunen kommer i fare for ikke at overholde lovens krav om minimumsnormeringer for hhv. vuggestue- og børnehavepladser.

Forligskredsen valgte at tage en samlet besparelse på 0,5 mio. kr. årligt.

Normering i kommunens vuggestuer, ligger lige omkring lovens minimum på tre børn pr. ansat. Normeringen på børnehavedelen ligger derimod på ca. fem børn pr. ansat – altså langt fra lovens minimum på seks børn pr. ansat. Hvis besparelsen udmøntes efter den nuværende budgettildelingsmodel der hedder 1-1,75 (for hver krone, der gives til et børnehavebarn, gives der 1,75 kr. til et vuggestuebarn), så vil normeringen i både kommunens vuggestuer og børnehaver blive forværret. Dette kan muligvis betyde, at kommunen ikke længere overholder loven krav på vuggestuedelen. Derfor foreslås det, at modellen ændres til 1-1,80 (for hver krone, der gives til et børnehavebarn, gives der 1,80 kr. til et vuggestuebarn).

Modelændringen vil – alt andet lige – betyde, at forældretaksten for kommunes vuggestuer stiger en anelse, men forældretaksten for kommunens børnehaver falder lidt. Det vil også medføre at kommunens tilskud til børn med vuggestueplads i privatinstitutioner vil stige, mens tilskuddet til børn med en børnehaveplads i privatinstitutioner vil falde. Takstændringerne er ikke beregnet i skrivende stund, men vurderes til at være moderate, og vil være endeligt beregnet til 2. behandlingen af budgettet.

2. Forslagets tværgående betydning

Spareforslaget vil have en mindre effekt på det tværfaglige samarbejde, grundet reduktion i ressourcer.

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

Spareforslaget og samtidig ændring af modellen for Pengene Følger Barnet vil medføre færre ressourcer til at varetage den pædagogiske opgave i børnehaverne på tværs af dagtilbud.

4. Forslagets betydning for borgere/brugere, foreninger mv.

Spareforslaget vil, sammen med en ændring af fordelingsnøglen mellem vuggestue og børnehave til 1:1,80, betyde en mindre økonomisk margen i forhold til at sikre overholdelse af minimumsnormeringerne på vuggestueområdet. Dette skal ses i forhold til det oprindelige forslag om at ændre modellen til 1:2.

Det skal endvidere bemærkes, at en ændring af den procentvise fordelingsnøgle mellem vuggestue- og børnehaveområdet også vil få betydning for kommunens tilskud til børn i privatinstitutioner. Tilskuddene vil blive påvirket i overensstemmelse med den ændrede ressourcetildeling mellem de to aldersgrupper.
Institutioner, der alene eller overvejende har børnehavebørn, vil derfor få en lavere ressourcetildeling end efter den nuværende model. Dette gælder blandt andet det kommunale børnehus Morbærstien samt privatinstitutionerne

Naturbørnehaven i Hasle og Landbørnehaven Børnebakken.
5. Tidshorisont
Januar 2027

Udvidelsesforslag

Nr.:	BSU-11-06	Emne:	Pasning af eget barn

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Børne- og Skoleudvalget	11 Dagpasning	Center for Børn og Læring

1.000 kr. i 2026-priser	2027	2028	2029	2030
Merudgift	1.000	1.000	1.000	1.000
Afledt mindreudgift				
Nettoudvidelse	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

Der afsættes en pulje på 1 mio. kr. til at kompensere forældre der gerne vil passe deres barn hjemme. Tilskuddet ydes i henhold til dagtilbudslovens § 86. Der ydes kun tilskud til pasning af børn i alderen 0-2 år og tilskuddet vil udgøre 75 procent af kommunens billigste nettodriftsudgift for et dagtilbud for den tilsvarende aldersgruppe (dagpleje).

Der vil bevilges tilskud efter "først til mølle-princippet.

Betingelserne for tilskud til pasning af egne børn, tager afsæt i kapitel 16 i Dagtilbudsloven.
Herunder, at man skal opfylde visse opholdskrav og typisk dokumentere, at man ikke modtager anden offentlig indkomst, der er uforenelig med ordningen, eller har barnet indskrevet i en offentlig institution.

Sidst kommunen havde en pulje til tilskud til pasning af egne børn - blev følgende betingelser anvendt

Betingelser for tilskuddet:
• Ansøgeren må ikke samtidig have arbejdsindtægt eller modtage anden form for offentlig overførselsindkomst ved siden af tilskuddet.
• Ansøgeren har opholdt sig her i 'riget' i 7 ud af de sidste 8 år. Med riget menes Danmark, Grønland og Færøerne.
• Ansøgeren skal have bopæl i Bornholms Regionskommune. Tilskuddet bortfalder, hvis den forælder, der modtager tilskuddet, flytter til en anden kommune.

I hvor lang tid kan jeg få tilskud til pasning af eget barn?
Du kan få tilskud i en periode på minimum 8 uger og op til maksimalt 1 år.

Tilskuddet gives for én samlet periode. Du kan således ikke afbryde ordningen og fortsætte den på et senere tidspunkt. Skal du forlænge perioden, skal det således ske i umiddelbar forlængelse af den igangværende periode og op til maksimalt 1 år.

Tilskudsperioden kan deles mellem barnets forældre, hvis begge forældre har ret til ydelser efter dagtilbudslovens § 2 stk. 2. Det betyder, at forældre kan dele tilskudsperioden for det enkelte barn op i maksimalt to dele, som samlet set ikke må overstige den fastsatte maksimumsperiode.

Der kan masimalt udbetales tilskud til 3 børn pr. husstand. Det samlede tilskud pr. husstand kan ikke overstige beløbet for maksimale dagpenge.

Hvornår kan jeg få udbetalt tilskud?
Tilskuddet udbetales bagud.

Hvis ansøgeren har arbejde eller modtager en form for overførselsindkomst (for eksempel barselsdagpenge, førtidspension, SU eller kontanthjælp), kan udbetaling af tilskud først ske, når lønudbetaling, indtægt fra selvstændig virksomhed eller udbetaling af overførselsindkomst er standset.

Tilskuddet kan først udbetales fra det tidspunkt, hvor kommunen kan tilbyde dagtilbudsplads efter de almindelige

visitationsregler.
2. Forslagets betydning for borgere/brugere
Der vil være tale om en udvidelse af pasningsmulighederne for forældre på Bornholm
3. Forslagets betydning for medarbejdere på området
Der vil være tale om en yderligere opgave for Pladsanvisningen og der vil være behov for at reservere 50.000 kr. af puljen til administration af ordningen.
4. Forslagets betydning for øvrig organisation
-
5. Tidshorisont
2027
6. Politisk behandling af emnet
-

Udvidelsesforslag

Nr.:	BSU-11-07	Emne:	Alle Børns Bornholm - trygge og udviklende fællesskaber

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Børne- og Skoleudvalget	11 Dagpasning	Center for Børn og Læring

1.000 kr. i 2026-priser	2027	2028	2029	2030
Merudgift	2.000	2.000	2.000	2.000
Afledt mindreudgift				
Nettoudvidelse	**2.000**	**2.000**	**2.000**	**2.000**

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

Forligskredsen ønsker, at alle børn og unge på Bornholm har adgang til trygge og udviklende fællesskaber i fritiden. Børn skal møde nærværende voksne, have mulighed for at udvikle venskaber og interesser og opleve, at der også er tilbud til dem efter skoletid.

Alle Børns Bornholm skal bygge videre på erfaringerne fra De Små Børns Bornholm og Børnealliancen. Kommunen, foreninger, kulturinstitutioner, forældredrevne initiativer og andre relevante aktører skal sammen udvikle lokale tilbud med voksne relationer, pædagogisk indhold og adgang til meningsfulde fællesskaber.

Midlerne skal blandt andet kunne anvendes til:

- pædagogiske timer og brobyggende voksne
- klub- og fritidslignende aktiviteter og væresteder
- kompetenceudvikling af frivillige og instruktører
- samarbejde mellem skoler, foreninger, kulturinstitutioner og pædagogiske aktører
- støtte til, at børn med særlige behov kan deltage i de almene fællesskaber
- aktiviteter inden for blandt andet idræt, kultur, natur, håndværk og praktiske fag

Der afsættes med forslaget i alt 2 mio. kr. årligt, hvoraf 1,5 mio. kr. afsættes til en pulje til en flerårig indsats for klub-, kultur- og fritidslignende tilbud. Indsatsen skal i første omgang styrke tilbuddene til børn på 4. til 6. klassetrin, hvor der i dag mangler et dækkende tilbud.

De resterende 0,5 mio. kr. skal anvendes til at drive børnealliancen, mv.

Puljen skal så vidt muligt udmøntes gennem flerårige aftaler med tydelige mål, ansvar og økonomiske rammer. Aftalerne skal skabe stabilitet for aktørerne og samtidig sikre, at tilbuddene når forskellige grupper af børn og unge og bliver geografisk tilgængelige.

Alle Børns Bornholm skal ikke erstatte kommunens lovbundne eller specialiserede tilbud. Indsatsen skal bygge bro mellem de kommunale tilbud og civilsamfundets fællesskaber og bidrage til, at flere børn får hjælp og adgang til fællesskaber, før problemerne vokser sig store. Indsatsen skal udmøntes i Børne- og Skoleudvalget.

Det skal præciseres, at de afsatte midler vedrørende tilskud til klubdrift ikke inkluderer midler til ejendomsdrift.

2. Forslagets betydning for borgere/brugere

-

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

-

4. Forslagets betydning for øvrig organisation
-
5. Tidshorisont
2027
6. Politisk behandling af emnet
Børne- og Skoleudvalget forelægges en udmøntningssag

Anlægsforslag

Nr.:	BSU-11-09 KLU-55-02 og KLU-A04	Emne:	Forslag D Nyt børnehus 101 børneenheder – præfabrikeret byggeri

Udvalg:	Center:	Afdeling:
Kultur- og Lokalsamfundsudvalget	Center for Trafik, Ejendomme og Drift	Ejendomsservice

1.000 kr. i 2026-priser	2027	2028	2029	2030
Anlæg (A)	10.000	19.300		
Drift (D)	180	-728	-971	-971

1. Kort beskrivelse af forslaget

Nyt børnehus opføres med en kapacitet på ca. 101 børneenheder med præfabrikerede moduler, hvorefter Allinge Børnehus og Tejn Børnehus sammenlægges i huset

GENERELT om nybyggeri af nyt børnehus på Nordlandet
Der er til byggeri af et nyt børnehus på Nordlandet afsat en ramme på 20,7 mio. kr., hvilket i udbudsprocessen i 2025 viste sig at være utilstrækkeligt.
På kommunalbestyrelsens møde den 30. april 2026 blev det i forbindelse med sagen om "Udmøntning af kasseeftersyn 2026 – anlæg" besluttet at
"Allinge Børnehus udtages af besparelsen (…). Der forelægges senere en sag til politisk behandling, der tager udgangspunkt i administrationens sag "Beslutning om scenarier for Dagtilbud på Nordlandet" forelagt for kommunalbestyrelsen den 18. december 2025".

En national opskrivning af byggepriserne har medvirket til, at omkostningerne forbundet med nybyggeri og anlæg er steget væsentligt, hvorfor de mulige scenarier er genberegnet og opskrevet med tidssvarende byggepriser.
I forbindelse med opførelse af et nyt børnehus på Nordlandet (Allinge) anbefaler administrationen, at der etableres et nyt fælles børnehus til erstatning for de nuværende børnehuse i Allinge og Tejn for at give grundlag for et stærkere fagligt miljø og mere sammenhæng i pædagogikken.

Det vil dermed falde inden for målene af ejendomsprogrammet Rum til Velfærd (KB 26. juni 2025) om at skabe bedre rammer for moderne velfærdsløsninger, imødekomme den demografiske udvikling, stigende forventninger til velfærd og faciliteter samt behov for økonomisk hensigtsmæssige løsninger.
Ved at samle de to nuværende børnehuse reduceres bygningsmassen samlet set og den tilpasses dermed samtidigt den forventede udvikling i børnetallet, der forventes at falde frem mod 2035.
Der forventes dermed at være brug for et børnehus med plads til op til 100 børneenheder.
Vurderingen fra Center for Børn og Læring er, at børnehuse med børnetal under 40 ikke giver optimal mulighed for økonomisk balance og nødvendig kvalitet i tilbuddet.

Et nyt byggeri i tidssvarende nye bygninger vil imødekomme ønsker om standarden på et dagtilbud, hvor lærings- og arbejdsmiljøet er inspirerende og af høj kvalitet.

OM DETTE FORSLAG:
Byggeriet vil opføres som et præfabrikeret byggeri, der er billigere end nybyggeri og som giver en kortere byggeperiode.
Byggeperioden vil forventeligt være 15 måneder.
Dette byggeri er beregnet til at koste 48 mio. kr., og restbudgettet i 2026 udgør 18,7 mio. kr. (vedrører bevillingen på 20,7 mio. kr.). Der afsættes derfor yderligere 29,3 mio. kr., fordelt med 10,0 mio. kr. i 2027 og 19,3 mio. kr. i 2028.

Driftsmæssige konsekvenser:

	2027	2028	2029	2030
Driftsudgifter nuv. Allinge Børnehus, Søndervænget 4 (uændret)	0	0	0	0
Forlænget lejeperiode (frem til og med marts 2027)	180.375	0	0	0
Reduktion til tomgangsudgifter Allinge Børnehus	0	-369.225	-492.300	-492.300
Reduktion til tomgangsudgifter Tejn Børnehus	0	-260.250	-347.000	-347.000
Besparelse på dagtilbud ved sammenlægning af børnehuse	0	-742.500	-990.000	-990.000
Drift af nybyggeri	0	643.500	858.000	858.000
Netto	180.375	-728.475	-971.300	-971.300

Driftsbesparelsen på dagtilbud forudsætter, at der kan flyttes ind i det nye børnehus pr. 1. april 2028.

Allinge og Tejn børnehuse sættes til salg ved fraflytning. Der er taget højde for tomgangsdrift af de to børnehuse (frem til et salg er gennemført.)

Der forventes en salgspris på ca. 3 mio. kr. for Tejn Børnehus og ca. 6 mio. kr. for Allinge Børnehus.

2. Tidshorisont

2027-2028.

3. Politisk behandling af emnet

Kommunalbestyrelsen den 18. december 2025.
Kultur- og Lokalsamfundsudvalget den 24. august 2026.
Børne- og Skoleudvalget den 26. august 2026.

Spareforslag

Nr.:	BSU-13-05	Emne:	Stigning i forældrebetalingsandelen i SFO til 89 procent

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Børne- og Skoleudvalget	13 Undervisning	Center for Børn og Læring

1.000 kr. i 2026-priser	2027	2028	2029	2030
Mindreudgift	-1.216	-1.216	-1.216	-1.216
Afledt merudgift				
Nettobesparelse	**-1.216**	**-1.216**	**-1.216**	**-1.216**

Note: Mindreudgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.

1. Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Med dette forslag hæves forældrebetalingsandelen i skolefritidsordningerne (SFO) fra 78% til 89% med effekt fra 1. januar 2027. Det vil medføre en månedlig takst på 2.027 kr. pr. måned i stedet for 1.776 kr. pr. måned, der er taksten i 2026. Det svarer til en stigning på 251 kr. pr. måned eller 14,1%. Det medfører en forventet øget indtægt på 1,2 mio. kr. årligt.

I dette spareforslag er det antaget, at antallet af børn i SFOerne med økonomisk friplads og at andelen af børn med søskendetilskud i SFOerne forbliver uforandret.

Der kan være risiko for, at forældre fravælger at have deres børn i SFO som resultat af den øgede forældrebetaling. Det vil derfor være vigtigt at følge med i dækningsgraden.

SFO'er har en vigtig rolle i den tidlige forebyggelse af mistrivsel, ensomhed og adfærdsvanskeligheder blandt børn. Ved at tilbyde trygge, strukturerede rammer og pædagogiske aktiviteter uden for skoletiden styrkes børns sociale fællesskaber og mentale sundhed proaktivt.

Hvis mange børn udmeldes fra SFOerne på grund af takststigningen bliver der behov for afskedigelser, hvilket kan reducere besparelsen på kort sigt, det vil sige i 2027.

2. Forslagets tværgående betydning

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

Forslaget vil ikke direkte have betydning for medarbejdere på området. Hvis tilslutningen til SFOerne falder på grund af en prisstigning kan der blive behov for afskedigelser blandt personalet i SFOerne.

4. Forslagets betydning for borgere/brugere, foreninger mv.

Forslaget vil betyde at det bliver dyrere for de bornholmske familier uden økonomisk friplads at sende deres børn i skolefritidsordning

5. Tidshorisont

1. januar 2027.

Spareforslag

Nr.:	SBU-12-06	**Emne:**	Visiteret tilbud; Udslusningsmodel for unge i Ungestøtte

Udvalg:	**Bevilling:**	**Center:**
Social- og Beskæftigelsesudvalget	12 Børn og Familie	Center for Job, Uddannelse, Unge og Digitalisering

1.000 kr. i 2026-priser	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mindreudgift	-300	-300	-300	-300
Afledt merudgift				
Nettobesparelse	**-300**	**-300**	**-300**	**-300**

Note: Mindreudgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.

1. Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Tilbuddet er et visiteret, tidsafgrænset støttetilbud målrettet unge i ungestøtte efter Barnets Lov. Unge som er i en overgangsfase mod øget selvstændighed. Formålet er at skabe en tryg og gradvis udslusning fra mere omfattende støtteforanstaltninger ved fortsat at tilbyde kontakt til kendte rammer og fagpersoner, samtidig med at den unge i stigende grad træner selvstændighed og ansvar for egen deltagelse.
Tilbuddet skal fungere som et lavintensivt støtterum, hvor den unge selv møder op i et fast tidsrum og kan få støtte til praktiske, sociale og administrative opgaver.

Modellen fungerer som et økonomisk attraktivt alternativ til – og en udslusning fra – individuel ungestøtte.
Modellen indebærer, at en medarbejder, som normalt varetager individuel ungestøtte, nu arbejder med flere unge samtidig i et gruppetilbud. Dette giver en væsentligt mere effektiv ressourceudnyttelse og reducerer omkostningerne pr. ung markant.

2. Forslagets tværgående betydning

Nogle af disse brugere, der ikke kan komme til ved dette tilbud, ville belaste familie voksen indsatser, politiet og evt. i det offentlige rum. Hjemløsheden på Bornholm kan risikere at stige.

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

Personalets sikkerhed er af stor betydning. det er nødvendigt at være to. Der ville være færre åbningsdage hvilket kan provokere brugerne.

4. Forslagets betydning for borgere/brugere, foreninger mv.

Der bliver færre timer til borgerene til f.eks. støtte til at kunne blive i egen bolig. Der er ca 400 besøgende pr. kvartal

5. Tidshorisont

Medio 2027

Spareforslag

Nr.:	ÆSU-31-01	Emne:	Reduktion af puljen til bedre bemanding på plejeboligområdet

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Ældre- og Sundhedsudvalget	31 Ældre	Center for Sundhed og Omsorg

1.000 kr. i 2026-priser	2027	2028	2029	2030
Mindreudgift	-900	-900	-900	-900
Afledt merudgift				
Nettobesparelse	**-900**	**-900**	**-900**	**-900**

Note: Mindreudgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.

1. Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Dette forslag betyder en reduktion af plejeboligområdets lønbudget svarende til 1,9 årsværk fordelt på kommunens 7 plejecentre. Reduktionen i medarbejdertimer på plejeboligområdet vil betyde mindre tid til personlig og praktisk hjælp og støtte til den enkelte bebeoer.

Fra 2018 fik alle kommuner tilført puljemidler til bedre bemanding i hjemmeplejen og på plejehjem/plejecentre. Fra 2022 overgik midlerne til bedre bemanding fra at være puljemidler til at være en del af bloktilskuddet. Midlerne blev anvendt til ansættelse af nye medarbejdere i fuldtidsstillinger samt til at øge arbejdstiden på eksisterende medarbejdere. I hjemmeplejen blev midlerne brugt på "Fokustid", hvilket er sparet væk som en del af budgetforliget til 2025.

Forslaget indebærer budgettet til bedre bemanding på plejeboligområdet reduceres med 50% .

2. Forslagets tværgående betydning

Demensrådgivere og andre interne såvel som eksterne samarbejdspartnere vil opleve, at det kræver mere koordinering at etablere samarbejde om den enkelte borger grundet færre medarbejdere i fremmøde.

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

Medarbejderne vil opleve at skulle gå mere på kompromis med deres faglighed og dette kan have en negativ betydning for den enkelte medarbejders trivsel. De tilbageblivende medarbejderne får med forslaget mindre tid til at hjælpe den enkelte beboer med personlige og praktiske gøremål.

4. Forslagets betydning for borgere/brugere, foreninger mv.

Der skal prioriteres i hvilke basale opgaver, der skal løses hos den enkelte beboer, og det bliver sværere at leve op til Ældrelovens værdier om selvbestemmelse, da fleksibiliteten i tilrettelæggelse af arbejdet mindskes ved færre medarbejdere i fremmøde

Beboerne vil opleve, at de må vente i længere tid på hjælp til personlige og praktiske gøremål, og at medarbejderne sammen med dem må prioritere i, hvilke behov der er vigtigst at få løst. Praktiske gøremål vil i højere grad udskydes. Mindre tid til hver enkelt beboer vil give en øget risiko for stigning i udadreagerende adfærd, øget ensomhed og uopfyldte basale behov.

5. Tidshorisont

Medio 2027 alt efter opsigelsesvarsler og vakancer.

Spareforslag

Nr.:	ÆSU-31-02	Emne:	Reduktion i midler til kvalitetsløft af ældreplejen

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Ældre- og Sundhedsudvalget	31 Ældre	Center for Sundhed og Omsorg

1.000 kr. i 2026-priser	2027	2028	2029	2030
Mindreudgift	- 2.500	- 2.000	- 2.000	- 2.000
Afledt merudgift				
Nettobesparelse	**- 2.500**	**- 2.000**	**- 2.000**	**- 2.000**

Note: Mindreudgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.

1. Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Med ældrereformen er der fra år 2024 afsat midler til et kvalitetsløft af ældreplejen, som tilgår kommunerne via bloktilskuddet. Midlerne har haft en trinvis udmøntning frem mod fuld indfasning og er varige. Bornholms Regionskommune modtager således 6,8 mio. kr. årligt fra 2027.

En del af midlerne er allerede disponeret til igangværende indsatser og tiltag på ældreområdet. Implementeringen af ældrereformen indebærer imidlertid en omfattende omstilling, og der er derfor planlagt en række yderligere indsatser til iværksættelse i indeværende og kommende år. Samtidig har Center for Sundhed og Omsorg bevidst valgt at udskyde planlægningen af visse indsatser, indtil den nye ældrelov er fuldt implementeret (forventet medio 2027), med henblik på at sikre en optimal anvendelse af midlerne. Dette forslag indebærer at midler til indsatser og tiltag, der endnu ikke er iværksat eller planlagt, reduceres med 50 pct.

En reduktion på 2,0 mio. kr. svarer til 29% af det samlede tilskud, som kommunen modtager til kvalitetsløft af ældreplejen fra 2027 og frem.

Da nogle af de igangværende indsatser og tiltag, som midlerne er afsat til, først vil være fuldt implementeret i overslagsårene, er det muligt at opnå en yderligere engangsbesparelse på 0,5 mio. kr. i 2027.

2. Forslagets tværgående betydning

En reduktion af midlerne vil begrænse udviklingen af det tværfaglige samarbejde, herunder samarbejdet mellem kommunale enheder og eksterne aktører (fx den regionale sundhedssektor og praktiserende læger).

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

Der vil være færre ressourcer til faglig udvikling og kvalitetsunderstøttelse i det daglige arbejde, end hvis besparelsen ikke var blevet taget.

4. Forslagets betydning for borgere/brugere, foreninger mv.

Færre midler vil for borgerne betyde, at kvalitetsløftet vil blive reduceret.

5. Tidshorisont

1. januar 2027

Spareforslag

Nr.:	ÆSU-33-01	Emne:	Reduktion af sygeplejeydelser

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Ældre- og Sundhedsudvalget	33 Sundhed	Center for Sundhed og Omsorg

1.000 kr. i 2026-priser	2027	2028	2029	2030
Mindreudgift	-850	-850	-850	-850
Afledt merudgift				
Nettobesparelse	**-850**	**-850**	**-850**	**-850**

Note: Mindreudgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.

1. Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Forslaget indebærer en reduktion i medarbejdertimer i Sygeplejen i Center for Sundhed og Omsorg.

Med forslaget reduceres i sygeplejefaglige ressourcer i kommunen, hvilket vil have konsekvenser for fagligt niveau og sammenhæng i patient- og borgerforløb. Endvidere vil arbejdet med faste teams i organisationen, som er en central del af ældreformen, blive svækket, da Sygeplejen spiller en væsentlig rolle i forhold til ledelse af borgerforløb og kompetenceudvikling af SOSU-assistenter og SOSU-hjælpere. Ved færre sygeplejersker og mindre tid til sparring og mødedeltagelse, vil sammenhængen i borgerforløbene og teamets samlede funktion således svækkes.
Sygeplejerskerne vil med forslaget konkret skulle prioritere i deres opgaver, og kommunale "kan-opgaver" vil nedprioriteres. Det omfatter bl.a.:
- Deltagelse i interne og tværfaglige mødefora
- Sparring med kolleger og bidrag til kompetenceudvikling på tværs af enheder
- Kompetenceudvikling af sygeplejerskerne i form af kursus og uddannelse.

Der vil forventeligt med forslaget også være behov for en større prioritering ift. de lovmæssige ”skal-opgaver” – dvs. de lægeordinerede behandlinger og sundhedsydelser hos borgere.

Spareforslaget vil konkret betyde afskedigelse af 1,5 årsværk, eller at kommende ledige stillinger ikke genbesættes.

2. Forslagets tværgående betydning

Med forslaget vil der ske en intern opgaveglidning til SOSU-personale. Derudover vil forslaget på tværs af sektorer og i forhold til samarbejdspartnere få betydning for sammenhængen i patient- og borgerforløb samt for den faglige sparring. Udfordringen forstærkes af den øgede kompleksitet i borgerforløbene efter udskrivelse fra hospitalerne, hvor sygeplejen i stigende grad overtager specialiserede opgaver, men med forslaget vil have færre af disse specialiserede kompetencer til at løfte opgaverne.

Med en reduktion i Sygeplejens personaleressourcer vil der blive stillet øgede krav til, at øvrige fagområder og tværfaglige samarbejdspartnere i højere grad selv varetager opgaver i henhold til indgåede aftaler om opgaveløsning. Det forventes, at samarbejdspartnere i fx plejedistrikterne og i Center for Familie- og Voksenindsatser i højere grad skal håndtere opgaver uden støtte fra Sygeplejen i samme omfang som nu.

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

Afskedigelse af flere medarbejdere vil påvirke arbejdsmiljøet i hele personalegruppen i Sygeplejen pga. færre ressourcer, øget arbejdspres og øget kompleksitet i opgaverne.
Sygeplejerskernes psykiske arbejdsmiljø og trivsel vil således blive forringet, hvilket kan medføre højere sygefravær, samt udfordringer med både rekruttering og fastholdelse.

Samtidig vil der også ske en yderligere påvirkning af social- og sundhedsassistenternes arbejdsmiljø, hvis antallet af sygeplejersker reduceres, da det kan medføre øget ansvar, større faglig kompleksitet og et øget arbejdspres i den daglige opgaveløsning.

4. Forslagets betydning for borgere/brugere, foreninger mv.

Borgerne kan opleve længere ventetid på faglige vurderinger, behandling eller koordinering. Forslaget kan få konsekvenser for den faglige kvalitet og det serviceniveau, borgerne oplever, da sygeplejerskerne besidder de højeste sundhedsfaglige kompetencer i organisationen. Besøg kan i stigende grad blive korte, afbrudte eller udelukkende blive fokuseret på specifikke delopgaver og mindre på sammenhængende forløb.
5. Tidshorisont
1. januar 2027

Udvidelsesforslag

Nr.:	ÆSU-33-06	Emne:	Kørsel til vederlagsfri fysioterapi

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Ældre- og Sundhedsudvalget	33 Sundhed	Center for Sundhed og Omsorg

1.000 kr. i 2026-priser	2027	2028	2029	2030
Merudgift	1.100	1.100	1.100	1.100
Afledt mindreudgift				
Nettoudvidelse	**1.100**	**1.100**	**1.100**	**1.100**

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

Der oprettes en pulje på 1,1 mio. kr. årligt, hvoraf 55 t. kr. skal reserveres til administration af ordningen. Der vil blive bragt en sag op til Ældre- og Sundhedsudvalget omkring udmøntning af midlerne ultimo 2026.

Bornholms ældreområde ser ind i at der vil være færre medarbejdere pr. borgere i fremtiden, hvilket alt andet lige stiller større krav til de ældre, deres genoptræning og generelle vedligeholdelse af nuværende funktionsniveau.

Det anses som vigtigt, at de borgere som bruger vederlagsfri fysioterapi også kommer afsted.

Der er antagelser om, at folk sparer deres HandiBAT-ture for at kunne have et bedre socialt liv, hvilket alt andet lige kan gå udover deres genoptræning.

Hensigten er, at der om et par år skal måles på den eventuelle effekt, så det kan påvises om de borgere, som modtager den ekstra kørsel mhp. mere genoptræning, modtager mindre støtte, færre besøg og generelt bliver mere selvhjulpne osv.

2. Forslagets betydning for borgere/brugere

Borgere, der af egen læge er henvist til vederlagsfri fysioterapi eller handicapidræt og som på grund af nedsat fysisk funktionsevne ikke selv kan stå for transporten. Bevilling sker efter en konkret, individuel vurdering.

Der må ikke være tale om kørsel til behandling. Det vil sige, at borgeren skal have afsluttet behandling ved eventuel sygehusindlæggelse eller egen læge og efterfølgende genoptræning.

Ydelsen omfatter kørsel mellem borgerens bopæl og tilbuddets adresse op til to gange ugentligt.

Der bevilges kun kørsel til ledsager, hvis borgerens helbredstilstand forhindrer borgeren i at være alene i et transportmiddel (eksempelvis borgere med demens eller borgere med behov for ilttilførsel).

Ved afhentning på bopælen skal borgeren være klar fra 45 minutter før og 20 minutter efter det aftalte afhnentningstidspunkt. Efter endt fysioterapi kan der forekomme ventetid i forbindelse med afhentning fra tilbuddet på op til en halv time. Hvis der er andre passagerer, der skal hentes eller sættes af, kan turen blive forlænget med op til 100 procent af den direkte rejsetid. Dog skal alle passagerer kunne tåle mindst 30 minutters omvejskørsel.

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

Administrationen pålægges ved udmøntning af forslaget, at udarbejde en kvalitetsstandard, hvor følgende som minimum skal fremgå:

Formålet med hjælpen, målgruppen, hvad består hjælpen af?, hvordan søger man?, borgers ansvar i forbindelse med kørsel, lovgrundlag, transportform, pris og afregning.

4. Forslagets betydning for øvrig organisation
Skal koordineres med BAT
5. Tidshorisont
1. januar 2027
6. Politisk behandling af emnet
Medlemsforslaget er behandlet på Ældre- og Sundhedsudvalget den 7. maj 2026 samt Kommunalbestyrelsen den 28. maj 2026

Spareforslag

Nr.:	KLU-21-02	**Emne:**	Besparelser på kulturelle puljer

Udvalg:	**Bevilling:**	**Center:**
Kultur- og Lokalsamfundsudvalget	21 Kultur og fritid	Center for Miljø, Plan og Kultur

1.000 kr. i 2026-priser	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mindreudgift		-150	-150	-150
Afledt merudgift				
Nettobesparelse		**-150**	**-150**	**-150**

Note: Mindreudgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.

1. Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Forslaget består af en reduktion af de kulturelle puljer med 150.000 kr. i 2028 og frem.

Puljerne administreres af fagrådene Musik- og Teaterrådet og Kunst- og Kulturhistorisk Råd. Kunst- og Kulturhistorisk Råds pulje er i dag på 290.000 kr., mens Musik- og Teaterrådet har en pulje på 363.000 kr. Puljerne har til formål at understøtte kulturelle aktiviteter inden for musik, teater, litteratur, film, kunst, kulturhistorie og naturhistorie.

Udmøntningen af besparelsen besluttes i Kultur- og Lokalsamfundsudvalget - i forlængelse af en gennemgang af de gældende retningslinjer for puljerne.

2. Forslagets tværgående betydning

-

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

-

4. Forslagets betydning for borgere/brugere, foreninger mv.

En reduktion af kulturpuljerne vil reducere kommunens mulighed for at støtte kulturaktiviteter.

5. Tidshorisont

1. januar 2028.

Udvidelsesforslag

Nr.:	KLU-21-03	Emne:	Ansøgning om kommunalt tilskud til NaturBornholm

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Kultur- og Lokalsamfundsudvalget	21 Kultur og fritid	Center for Miljø, Plan og Kultur

1.000 kr. i 2026-priser	2027	2028	2029	2030
Merudgift	584	584	584	584
Afledt mindreudgift				
Nettoudvidelse	**584**	**584**	**584**	**584**

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

Forslaget består af en forhøjelse af det kommunale driftstilskud til den selvejende institution NaturBornholm med 635.000 kr. årligt fra 2027. Med de gældende regler for moms på området, udgør dette beløb en nettoudgift på 584.200 kr. for kommunen. Forslaget bygger på en ansøgning fra NaturBornholm, der ønsker at få tilbageført sit årlige driftstilskud til det oprindelige tilskudsniveau.

Administrationen oplyser, at NaturBornholm oprindeligt modtog 1,2 mio. kr. i tilskud fra Østkraft. I 2009 reducerede Østkraft sit tilskud til 0,1 mio. kr. I forbindelse med budgetforhandlingerne for budget 2010 afsatte kommunen 600.000 kr. til et driftstilskud til NaturBornholm fra 2010 og frem. Siden da har det kommunale driftstilskud overordnet set ligget på et stabilt niveau og er blevet fremskrevet årligt. I 2025 blev driftstilskuddet forhøjet med 200.000 kr. som følge af budgetforliget for 2025. I 2026 modtager NaturBornholm et driftstilskud på 1.094.000 kr. svarende til nettoudgift på 1.007.000 kr. for kommunen.

Med dette forslag vil NaturBornholm få et driftstilskud på 1.729.000 kr. i 2027 og frem - svarende til en nettudgift på 1.591.000 kr. for kommunen (2026-priser).

2. Forslagets betydning for borgere/brugere

Det fremgår af ansøgningen fra NaturBornholm, at formålet med det øgede driftstilskud er, at NaturBornholm kan fastholde sine aktiviteter, der består af udstillinger til glæde og gavn for bornholmere og turisterhvervet, de ca. 8000 bornholmske skolebørn der årligt besøger centeret, samt at sikre sin eksistens.

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

-

4. Forslagets betydning for øvrig organisation

-

5. Tidshorisont

1. januar 2027

6. Politisk behandling af emnet

-

Anlægsforslag

Nr.:	KLU-55-04 og KLU-A02	Emne:	Sikring af kritiske funktioner ved strømnedbrud på de kommunale plejecentre

Udvalg:	Center:	Afdeling:
Kultur- og Lokalsamfundsudvalget	Center for Trafik, Ejendomme og Drift	Ejendomsservice

1.000 kr. i 2026-priser	2027	2028	2029	2030
Anlæg (A)	500	1.000	1.000	1.000
Drift (D)		100	100	100

1. Kort beskrivelse af forslaget

For at sikre de kritiske og nødvendige funktioner på de kommunale plejecentre foreslås der afsat en pulje til etablering af nødstrømsanlæg samt til ekstra installationer til kobling af varme, brugsvand, netværksdækning mv.

Der er identificeret en række kritiske funktioner, der fortsat skal kunne forsynes med strøm i tilfælde af strømudfald, hvorfor det er nødvendigt at etablere nødstrømsforsyning lokalt.
For at sikre, at de kommunale plejehjem og -centre for ældre og handicappede borgere kan opretholde kritiske og nødvendige funktioner ved strømnedbrud er disse blevet gennemgået i samarbejde mellem Center for Sundhed og Omsorg, kommunens Ejendomsdrift og kommunens it-afdeling, dels ud fra behovet det enkelte sted, og dels ud fra nuværende udstyr og indretning.

Styrelsen for samfundssikkerhed udsendte i oktober 2025 ”Anbefalinger: TIL KOMMUNERS OG REGIONERS BEREDSKABSPLANLÆGNING FOR SÅRBARE BORGERE”.
Den 21. januar 2026 blev Bornholm ramt af det seneste større strømnedbrud, der varede ca. fire timer.
Med afsæt i ovenstående anbefalinger og erfaringer og med fokus på sårbare borgere i plejecentre og plejehjem, anbefaler administrationen, at der afsættes en pulje på 3,5 mio. kr. Puljen bruges til at foretage investeringer for at kunne sikre fuld dækning af nødstrøm på de kommunale plejecentre. Nødstrømmen skal dække kritisk udstyr, såsom pumper mv. samt tryghedsskabende funktioner, såsom lys og varme på fællesarealer, hvor beboerne kan samles i tilfælde af strømnedbrud. Ved seneste strømudfald viste det sig, at temperaturen nogle steder faldt forholdsvis meget, hvilket er kritisk hvor der er ældre og sårbare borgere. Der er derfor behov for også at kunne sikre (strøm til) varmeforsyning (i fælles opholdsrum), enten ved at kunne forsyne pumper til fjernvarme med strøm, eller i form af mindre varmeblæsere.

Anbefalingerne fra Styrelsen for Samfundssikkerhed:

Anbefalingerne tager udgangspunkt i fem typer forsyningssvigt: Afbrydelse af strøm, drikkevand, spildevand, telekommunikation og kritiske it-systemer.
Det anbefales, at lægge særligt vægt på planlægningen for strømafbrydelser, fordi strømafbrydelser i sig selv kan medføre omfattende udfordringer, og fordi strømafbrydelser også vil føre til forstyrrelser eller afbrydelse af forsyningen af drikkevand, spildevand, telekommunikation og kritiske it-systemer.

Denne sag vedrører konkret strømsvigt og opretholdelse af funktionen af livsnødvendigt og kritisk udstyr på plejehjem og -centre samt mindre varmeforsyning og evt. vandforsyning (der er dog etableret beredskab for drikkevand).

Forsyningssvigt af nogle timers varighed forekommer med en vis hyppighed. Forsyningssvigt af op til et døgns varighed er mindre sandsynlige, men dog forekommende. Forsyningssvigt af op til tre døgns varighed vil være relativt sjældne, men vil kunne medføre meget alvorlige udfordringer af myndighedens opretholdelse af kritiske funktioner.

De fleste generatorer kan køre i tre-fire timer, ligesom en del udstyr har batterilevetid til 4-12 timer.
Med den foreslåede pulje kan der etableres nødstrømsanlæg (generatorer mv.) på alle de kommunale plejecentre og -hjem, samt mindre varmeforsyning til fællesarealer. Indeholdt er også opsætning af UPS´er, der beskytter elektronisk udstyr fra den forsinkelse på 20 sekunder, der er fra strømudfald til generatorstart.

Opgaveplacering:

Opgaven med plejecentre er en kommunal opgave.
Dog er nogle plejecentre ejet/drevet af en boligorganisation.
Der er ikke i forlængelse af ovenstående udsendte anbefalinger fulgt op med lovgivning, der giver kommunen hjemmel til at pålægge boligorganisationerne en udgift til nødstrømsanlæg. Skal der etableres nødstrøm mv., skal det ske ved at der på et afdelingsmøde, i en afdeling med almene ældreboliger, godkendes et budget, hvori der er udgifter til et nødstrømsanlæg.

Projektets samlede anlægsudgifter er skønnet til at udgøre 3,5 mio. kr., med et budget i 2027 på 0,5 mio. kr. og 1 mio. kr. årligt fra 2028 til 2030, og det vurderes, at de afledte driftsudgifter vil udgøre 0,1 mio. kr. årligt fra 2028 og frem.

2. Tidshorisont

2027-2030.

3. Politisk behandling af emnet

Udvidelsesforslag

Nr.:	KLU-55-05	Emne:	Energimærkninger bygninger

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Kultur- og Lokalsamfundsudvalget	55 Ejendomme og service	Center for Trafik, Ejendomme og Drift

1.000 kr. i 2026-priser	2027	2028	2029	2030
Merudgift	1.000	1.000	1.000	1.000
Afledt mindreudgift				
Nettoudvidelse	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

Energimærker har en gyldighed på 10 år. Alle offentlige bygninger over 250 m2 skal have et gyldigt energimærke. Hovedparten af vores nuværende energimærker er udløbet, og der er derfor behov for en samlet fornyelse. Arbejdet forventes gennemført over en periode på tre år.

For at få et billede af kvaliteten af energimærker, er der i indeværende år, udarbejdet tre eksempel-energimærker til en pris på 20 kr./m². Disse 3 energimærker blev udført som reference for de udbudskrav Ejendomsservice stiller i et kommende udbud af opgaven.

Det samlede areal, der skal energimærkes, udgør ca. 200.000 m².

Minimumskrav til energimærkningen af de kommunalt ejede bygninger vil være en energimærkningsrapport der er direkte anvendelig og konverterbar.
Data fra bygningsregistreringen skal efterfølgende bruges til at opdatere stamdata i kommunens Facility Management system og forslagene til energioptimering skal kunne danne grundlag for kommunens overvejelser om energirenovering af de pågældende bygninger.

Ejendomsservice vil derfor kunne aktivt bruge data fra energimærkningen til drift og vedligeholdelses planer.

EU's Energieffektivitetsdirektiv (EED) – gældende fra 11. oktober 2025 stiller krav om at offentlige bygninger skal energieffektiveres.

Det fulde beløb er opdelt med 1 mio. kr. pr. år i 4 år.

2. Forslagets betydning for borgere/brugere

Ingen.

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

Ingen.

4. Forslagets betydning for øvrig organisation

Ingen.

5. Tidshorisont

2027

6. Politisk behandling af emnet

Spareforslag

Nr.:	KLU-55-08	Emne:	Strukturel tilgang til kommunenns ejendomme - Rum til Velfærd

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Kultur- og Lokalsamfundsudvalget	55 Ejendomme og service	Center for Trafik, Ejendomme og Drift

1.000 kr. i 2026-priser	2027	2028	2029	2030
Mindreudgift	-408	-408	-408	-408
Afledt merudgift	0	0	0	0
Nettobesparelse	**-408**	**-408**	**-408**	**-408**

Note: Mindreudgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.

1. Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Som led i det tværgående arbejde med tilpasning af kommunens ejendomsportefølje, vedtaget i forbindelse med Budget 2026, er der igangsat en række tiltag med henblik på realisering af de vedtagne besparelser under Rum til Velfærd.

Nærværende spareforslag udgør den samlede strukturelle ejendomspakke og samler de ejendomme, som indgår i den strukturelle tilpasning af ejendomsporteføljen. Forslaget omfatter ejendomme, hvor kommunens behov for arealer er reduceret, hvor aktiviteter kan samles på færre lokationer, eller hvor bygningerne ikke længere understøtter de kommunale kerneopgaver på en hensigtsmæssig måde.

Den økonomiske effekt, som fremgår af nærværende spareforslag, vedrører de direkte driftsbesparelser inden for Teknisk Service og Rengøringsservice. Den samlede effekt forudsætter, at samtlige nedenstående forslag vedtages og implementeres, herunder de nødvendige tilpasninger på de berørte fagområder.

Følgende ejendomme er afhængige af vedtagelse af spareforslag KLU-22-01:
KLU-55-03D Borgergade 4, Svaneke – Svaneke Bibliotek (-77.000 kr.)
KLU-55-03E Åbogade 7, Gudhjem – Gudhjem Bibliotek (-70.000 kr.)

Følgende ejendomme er afhængige af vedtagelse af spareforslag BSU-11-01:
KLU-55-03G Vibevænget 6, Østermarie – Børnehuset Mariehønen (-243.000 kr.)

De resterende ejendomme kan realiseres uafhængigt af øvrige spareforslag.

KLU-55-03P Strandvejen 198 – Onsbæk Blokhus (-18.000 kr.)

Vedtagelse af nærværende spareforslag har en samlet nettoeffekt på bevilling 55, der årligt udgøre en besparelse på 408.000 kr.

2. Forslagets tværgående betydning

Forslaget bidrager til realiseringen af den allerede vedtagne Rum til Velfærd-besparelse (B2026) gennem reduktion af kommunens samlede bygningsmasse og de tilhørende driftsudgifter.

Bidraget til Rum til Velfærd er allerede indarbejdet i de vedtagne budgetforudsætninger og fremgår derfor ikke som yderligere besparelser i nærværende spareforslag.

Følgende ejendomme indgår i realiseringen af Rum til Velfærd:		Afhængig af
KLU-55-03A	Avlsbrugervej 1, De Gule Spejdere	
KLU-55-03B	Bellmansvej 22 & 24, Cykelklub mv.	
KLU-55-03C	Borgergade 4, Svaneke Bibliotek	(KLU-22-01)
KLU-55-03D	Åbogade 7, Gudhjem Bibliotek	(KLU-22-01)

KLU-55-03E	Byvangen 4, Hasle SFO-Klub, Tidligere	
KLU-55-03F	Vibevænget 6, Østermarie Børnehus Mariehønen	(BSU-11-01)
KLU-55-03G	Eskildsgade 15, Lokalarkivet + bibliotek	
KLU-55-03H	Eskildsgade 4, Museum	
KLU-55-03J	Kirkestræde 28, Nexø Teater Scene 2	
KLU-55-03K	Mikkelegade 9, Duehuset	
KLU-55-03L	Torvet 4B, Chris og Mario	
KLU-55-03N	Strandvejen 198, Onsbæk Blokhus	
KLU-55-03O	Sverigesvej 11, Christiansøfarten	

Forslagets samlede bidrag til Rum til Velfærd udgør ved fuld indfasning 881.403 kr. årligt.

Såfremt de enkelte ejendomme ikke afhændes primo 2027, vil der fortsat være driftsudgifter forbundet med de pågældende ejendomme. Eventuelle driftsudgifter i perioden frem til afhændelse registreres på normal vis og vil helt eller delvist finansieres af et senere salgsprovenu.

Der henvises til notat af 8. juni 2026 fremsendt til kommunalbestyrelsen.

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

Forslagets nærmere konsekvenser er beskrevet i de udarbejde spareforslag.

4. Forslagets betydning for borgere/brugere, foreninger mv.

Forslagets nærmere konsekvenser er beskrevet i de udarbejde spareforslag.

5. Tidshorisont

Budget 2027

Anlægsforslag

Nr.:	KLU-A01	Emne:	Bornholms Kunstmuseum - renovering af rytterlys (tagvinduer)

Udvalg:	Center:	Afdeling:
Kultur- og Lokalsamfundsudvalget	Center for Trafik, Ejendomme og Drift	Ejendomsservice

1.000 kr. i 2026-priser	2027	2028	2029	2030
Anlæg (A)		2.200		
Drift (D)				

1. Kort beskrivelse af forslaget

Bornholms Kunstmuseum, som er beliggende på Otto Bruuns Plads 1 i Gudhjem, er bygget med tagvinduer, som kaldes rytterlys. Der er ca. 200 stk. glas.
Rytterlysene er ca. 30 år gamle og trænger derfor til en udskiftning/renovering.
Det regner ned flere steder, og i flere glas ligger der vand inde i vinduerne.
Udover at udskifte glas, så udskiftes der også gummilister mm., så der sikres en tæt løsning.

Ejendomsservice har ikke noget budget til drift og vedligeholdelse af bygningen, det er Bornholms Kunstmuseum der får tilskud af BRK til dette.
Ejendomsservice har dog ansvaret for at udskifte bygningsdele, der ikke længere kan vedligeholdes.

Projektets samlede anlægsudgifter udgør 2,2 mio. kr.

2. Tidshorisont

Projektet igangsættes i foråret 2028.

3. Politisk behandling af emnet

Anlægsforslag

Nr.:	KLU-A10	Emne:	Renovering af vestlig ydermole i Nørrekås Lystbådehavn

Udvalg:	Center:	Afdeling:
Kultur- og Lokalsamfundsudvalget	Center for Trafik, Ejendomme og Drift	Havne og anlæg

1.000 kr. i 2026-priser	2027	2028	2029	2030
Anlæg (A)		4.000	30.000	30.000
Drift (D)				

1. Kort beskrivelse af forslaget

Der har over en årrække været politisk og administrativ opmærksomhed på tilstanden af den vestlige ydermole i Nørrekås Lystbådehavn.

Nørrekås Lystbådehavn har gennem længere tid været påvirket af betydelig bølgeuro, særligt i forbindelse med hurtigfærgens anløb til Rønne Havn. Bølgeuroen skaber udfordringer for havnens drift, påvirker flydebroerne og giver gener for havnens brugere.
Kommunalbestyrelsen godkendte den 26. juni 2025 en anlægsbevilling på 1.100.000 kr. til et rådgiverprojekt vedr. reparation af den vestlige ydermole i Nørrekås Lystbådehavn.
Rådgivningsopgaven er foretaget af NIRAS og er nu afsluttet, og det udarbejdede materiale konkluderer samlet, at ydermolen er så nedslidt og utæt, at der er behov for en genoprettende renovering af hele molestykket, hvis havnen fortsat skal beskyttes mod de bølgepåvirkninger, der i dag har en kritisk effekt på inderhavnen i Nørrekås Lystbådehavn.
NIRAS har udarbejdet to løsningsforslag, og NIRAS vurderer samlet, at løsningsforslag 1 bedst imødekommer havnens behov og sikrer en langsigtet og driftsstabil løsning. Løsningsforslag 1 vurderes at give den mest robuste og fremtidssikrede konstruktion, den bedste reduktion af bølgeuro samt den laveste drifts- og vedligeholdelsesprofil over tid og sikrer en robust konstruktion i et klima med stigende havspejl og hyppigere storme, og derved bedste totaløkonomi.

Administrationen anbefaler derfor, at der arbejdes videre med løsningsforslag 1 som grundlag for detailprojektering og efterfølgende politisk behandling. Dette vil sikre, at Nørrekås Lystbådehavn fortsat kan være et trygt, funktionelt og attraktivt område for borgere, sejlere og turister – både nu og i fremtiden.

Med udgangspunkt i NIRAS's anbefalede løsningsforslag 1, er det samlede overslag over de forventede udgifter 64,0 mio. kr. Anlægsoverslaget er behæftet med stor økonomisk usikkerhed, som vil blive kvalificeret på sigt af de tekniske forundersøgelser.

Med løsningsforslag 1 vil der skulle afsættes et rådighedsbeløb på i alt 64,0 mio. kr. fordelt med 4 mio. kr. i 2028 og 30 mio. kr. i hvert af årene 2029 og 2030. Anlægsarbejdet forventes at strække sig over en periode på ca. to år, afhængigt af myndighedsbehandling og udbudsproces.

2. Tidshorisont

2028-2030

3. Politisk behandling af emnet

Kommunalbestyrelsen godkendte senest en anlægsbevilling til rådgiverprojektet den 26. juni 2025

Anlægsforslag

Nr.:	KLU-A11	Emne:	Tilskud til anlæg af eventuelt vandkulturhus

Udvalg:	Center:	Afdeling:
Kultur- og Lokalsamfundsudvalg	Center for Miljø, Plan og Kultur	Fritid og Kultur

1.000 kr. i 2026-priser	2027	2028	2029	2030
Anlæg (A)		-15.000		15.000
Drift (D)				

1. Kort beskrivelse af forslaget

Anlægstilskuddet er i budget 2027 forskudt med et år, således at der afsættes 15 mio. kr. i henholdsvis 2029 og 2030, i alt 30 mio. kr.

I budget 2026 blev følgende vedtaget:
Der afsættes 30 mio. kr., fordelt med 15 mio. kr. i henholdsvis 2028 og 2029.

Midlerne er afsat til at kunne indgå som anlægstilskud til et eventuelt vandkulturhus samt til kommunens ressourcetræk for at kunne understøtte etablering af et eksternt tilbud.
I den afklarende fase, som kan påbegyndes fra 2028 og indtil der foreligger nødvendig finansiering, skønnes det, at det på tværs af administrationens centre fordres, at der afsættes ressourcer svarende til 1 årsværk per år indenfor blandt andet idrætsområdet, økonomi, jura, tekniske myndighedsområder, viden om byggeteknik og teknisk projektledelse (entreprise).

Kommunen har ikke forpligtet sig til at yde driftstilskud eller til at anvende vandkulturhusets faciliteter til ydelser, der tildeles borgerne.

2. Tidshorisont

2029-2030

3. Politisk behandling af emnet

FKLU dialogmøde med Bornholms Vandkulturhus den 8. maj 2025.

Spareforslag

Nr.:	MEU-43-01	**Emne:**	Besparelse på erhvervsfremmeindsatsen

Udvalg:	**Bevilling:**	**Center:**
Miljø- og Erhvervsudvalget	43 Erhverv og bolig	Staben

1.000 kr. i 2026-priser	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mindreudgift	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
Afledt merudgift	0	0	0	0
Nettobesparelse	**-2.000**	**-2.000**	**-2.000**	**-2.000**

Note: Mindreudgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.

1. Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

Erhvervsfremmeindsatsen ønskes ændret. Der sættes således færre midler af til erhvervsfremme, og Miljø & Erhvervsudvalget kommer til at arbejde med den fremtidige indretning af indsatsen. Ambitionen er at skabe en samlet tydelig indgang for virksomheder og en klarere arbejdsdeling imellem vores erhvervsaktører.

2. Forslagets tværgående betydning

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

4. Forslagets betydning for borgere/brugere, foreninger mv.

5. Tidshorisont

Forslaget kan have effekt fra 1. januar 2027.

Udvidelsesforslag

Nr.:	MEU-52-04 ØU-65-02	Emne:	Videreførelse samt opprioritering af ressourcer i kommunen til arbejdet med Energiø Bornholm

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Økonomiudvalget	65 Administration	Staben
Miljø- og Erhvervsudvalget	52 Teknik, natur og miljø	Center for Miljø, Plan og Kultur

1.000 kr. i 2026-priser	2027	2028	2029	2030
Merudgift: **Økonomiudvalget**	750	1.450	1.450	1.450
Merudgift: **Miljø- og Erhvervsudvalget**	1.000	1.000	1.000	0
Afledt mindreudgift	0	0	0	0
Nettoudvidelse	**1.750**	**2.450**	**2.450**	**1.450**

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

Realiseringen af Energiø Bornholm medfører en lang række opgaver i kommunen på særligt det tekniske område samt inden for styring, koordinering, kommunikation og borgerinddragelse. Med forslaget afsættes

1,3 årsværk i tre år på Miljø- og Erhvervsudvalget område.
- Til arbejdet med blandt andet projektledelse, miljøtilladelser, byggetilladelser mv.

2 faste årsværk på Økonomiudvalgets område
- Til arbejdet med programledelse, projektledelse, samarbejde med lokale aktører, staten, betjening af kommunalbestyrelsen, overordnet kommunikation og borgerinddragelse
- I 2027 finansieres 1 årsværk via overførsel fra 2025

Der udover indgår der i forslaget 100.000 kr. om året til rejser, forplejning, borgermøder, inddragende borgerindsatser, evt. ekstern bistand mv. De 100.000 kr. er fordelt ligeligt mellem udvalgene med hver 50.000 kr.

2. Forslagets betydning for borgere/brugere

Forslaget lægger op til en videreførelse af bevillingen til Energiø arbejdet (2023) samt en styrkelse af indsatsen. Indsatsen skal bidrage til, at øvrige udviklingsopgaver, ansøgninger om myndighedstilladelser mm. fortsat kan behandles i kommunen uden sagsbehandlingstiden forøges som følge af Energiø Bornholm projektet.
Indsatsen skal desuden bidrage til at minimere de gener Bornholm vil opleve relateret til projektet samt sikre en sammenhængende kommunikationsindsats og inddragelse af borgerne. Endelig skal forslaget sikre, at der fortsat arbejde med de mange potentialer projektet kan give Bornholm.

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

En koordineret, sammenhængende og struktureret indsats, hvor opgaver og ressourcer opleves som tilstrækkelige til at løfte de mest nødvendige opgaver relateret til Energiø Bornholm.

4. Forslagets betydning for øvrig organisation

Øvrige områder i kommunen kan blive involveret i arbejdet med. Det må forventes at der løbende opstår behov for prioriteringer omkring arbejdet med Energiøen.

5. Tidshorisont

1.1.2027

6. Politisk behandling af emnet

Miljø- og Erhvervsudvalget d. 2. juni 2026
Økonomiudvalget forventes at behandle forslaget på møde d. 17. juni 2026

Udvidelsesforslag

Nr.:	MEU-52-05	Emne:	Nedbringelse af sagsbehandlingstiden på myndigsområdet plan, byg, natur, miljø og vejmyndighed

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Miljø- og Erhvervsudvalget	52 Teknik, natur og miljø	Center for Miljø, Plan og Kultur

1.000 kr. i 2026-priser	2027	2028	2029	2030
Merudgift	2.000	2.000	2.000	2.000
Afledt mindreudgift				
Nettoudvidelse	**2.000**	**2.000**	**2.000**	**2.000**

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

Med forslaget ønskes det at understøtte udviklingen af Bornholm og reducere sagsbehandlingstiden, herunder særligt at nedbringe køtiden på lokalplaner inkl. miljøvurderinger. Det prioriteres at gennemføre lokalplaner for boliger til ældre.

Nedenstående er det oprindelige forslag, på i alt 8 mio. kr.:
Jf. konstitueringsaftalen ønsker partierne bag aftalen mere smidig og effektiv sagsbehandling hos de tekniske myndighedsområder til gavn for den generelle udvikling af Bornholm. Det betyder, at der generelt er behov for flere ressourcer til konsulentydelser, personale, herunder løbende kompetenceudvikling i takt med lovændringer samt øget digitalisering.

Helt generelt er opgavepresset øget markant inden for samtlige myndighedsområder - og dertil kommer at der er sket en voldsom øgning af både klagesager, aktindsigtsbegæringer mv. En af årsagerne til det øgede opgavepres er, at lovgivningen og retspraksis inden for en række områder bliver mere kompleks og stram - det betyder bl.a. at miljøvurderingerne er mere omfattende og lokalplanerne er mere detaljerede. Det ses bl.a. også af de afgørelser som diverse klagenævn offentliggør.

Herunder er forslag til indsatser inden for 3 fokusområder. Der er skitseret to løsningsmodeller. Den første er kortsigtet og tager udgangspunkt i køb af konsulentydelser. Den anden er langsigtet og baserer sig på ansættelse af personale kombineret med indkøb af konsulentydelser:

1. Nedbringelse af køtid på lokalplaner inkl. miljøvurdering - 5.0 mio. kr.

I dag er der op mod 5 års ventetid på planarbejdet med lokalplaner. Især erhvervslivet har en forventning og ønske om en mere effektiv sagsbehandling i forhold til deres udviklingsønsker. Det vurderes, at der er behov for 5 mio. kr. til brug for konsulentydelser i forbindelse med lokalplansarbejdet for at give en mærkbar nedbringelse af køtider. Det afsatte beløb vil både gå til planlægning og til miljøvurdering med dertilhørende relevante undersøgelser indenfor eksempelvis trafik. Med det afsatte beløb vurderes det, at den eksisterende venteliste vil kunne blive væsentligt nedbragt med udgangen af 2028.

2. Nedbringelse af sagsbehandlingstid på byggetilladelser inkl. spildevands- og landzonetilladelser - 2.0 mio. kr.

Hvis sagsbehandlingstiden på byggetilladelser skal nedbringes er der behov for konsulentbistand til byggesagsbehandlingen og dertilhørende øvrige tilladelser - f.eks. landzone- og spildevandstilladelser. Med det afsatte beløb forventes det, at sagsbehandlingstiden inden for især erhvervsbyggeri vil kunne blive nedbragt yderligere.

3. Tilsyn og kontrol med natur, miljø - 1. mio. kr.

Bornholms Regionskommune har i mange år nedprioriteret tilsyns- og kontrolopgaver pga. manglende ressourcer. Ved indkøb af konsulentydelser for 1. mio. kr. vil kommunen kunne gennemføre en større mængde tilsyns- og kontrolopgaver (f.eks. tilsyn med §3 beskyttet natur, kolonihaver, campingpladser, affald).

Erfaringer med kompetenceudvikling og processtyring versus målkrav
I forbindelse med større udviklingsprojekter og byggerier bliver flere myndighedsområder involveret i sagsbehandlingen. Derfor er det vigtigt, at der er fokus på flaskehalse gennem hele værdikæden, hvilket er årsagen til at de ønskede midler prioriteres bredt inden for områderne Plan, Byg, Natur og Miljø samt Vejmyndigheden.

For nuværende er der ca. 5 års ventetid på en lokalplan. Det skyldes dels at miljøvurderingsgruppen i de forgangne år har været en flaskehals, dels at der ikke har været nok ressourcer til mængden af opgaver hos de øvrige teams som f.eks. naturgruppen.

Miljøvurdering har med optimeret procesimplementering opnået lidt højere effektivitet. Dog er der fortsat 3,5 års ventetid på en miljøvurdering eller -screening.

Byg er lykkedes med at nedbringe den gennemsnitlige sagsbehandlingstid til ca. 65 dage (fra ca. 220 dage) gennem de sidste par år. Servicemålene, som er aftalt mellem KL og regeringen er dog hhv. 40 og 60 dage for småhuse og erhverv. Såfremt den gennemsnitlige sagsbehandlingstid ønskes yderligere nedbragt, skal der tilføres flere ressourcer, da det ikke vurderes muligt at nedbringe sagsbehandlingstiden yderligere inden for den eksisterende budgetramme.

Derudover er der en lang række opgaver som Bornholms Regionskommune burde håndtere, men hvor der ikke er ressourcer til det i tilstrækkeligt omfang. Her kan nævnes tilsynsopgaver (f.eks. kolonihaver, §3 naturområder, Legionella, affald), klima - og kystsikringsopgaver og tilladelser, kontrol med CO2 regnskaber, opprioritering af lovliggørelsessager m.m.

Konsulenter på kort sigt - og personale og konsulenter (specialister) på længere sigt
Konsulenter vil relativ hurtigt kunne bistå med lokalplaner og dertilhørende miljøvurdering og naturundersøgelser. I gennemsnit vil det koste ca. kr. 500.000 for konsulenthjælp i forbindelse med udarbejdelse af én lokalplan, hvor der skal laves fuld miljøvurdering (inkl. naturundersøgelser). Når der købes konsulentydelser til at hjælpe med lokalplaner og miljøvurderinger skal arbejdet stadig kvalificeres og godkendes internt, da kommunen er ansvarlig for arbejdet og skal sikre at en evt. klagesag ikke vil kunne medføre hjemvisning.

I dag har Bornholms Regionskommune ikke kvalificerede ressourcer til at varetage klima- og kystsikringsproblematikker samt tilladelser i forbindelse hermed. Grundet revideret lovgivning forventes et øget behov for de kompetencer, hvorfor der på kort sigt skal tilkøbes konsulentydelser, da det samlede ressourcebehov for indeværende ikke kan vurderes grundet manglende internt erfaringsgrundlag.

Tilsyn med §3-beskyttede naturområder (iht. naturbeskyttelsesloven) er en opgave, der har været nedprioriteret til fordel for sagsbehandling. Et digitaliseringsværktøj kan hjælpe med opgaven, men det forventes at flere ulovlige forhold vil blive påpeget, og dermed vil der være et endnu større arbejde med den efterfølgende sagsbehandling. Der kan indkøbes konsulenter til at varetage opgaven med bl.a. tilsyn af §3 arealer, hvis opgaven ønskes opprioriteret.

I 2026 har Bornholms Regionskommune prioriteret 6 campingtilsyn. Opgaven er i år udført af landzonemedarbejderen. Der har ikke været ressourcer til tilsynsopgaven i en årrække, men pga. sikkerhedsmæssige risici vil det være nødvendigt at afsætte flere timer til opgaven fremadrettet, således at alle campingpladser som minimum får et fysisk tilsyn hvert 3. år og hyppigere ved behov. Landzoneområdet er en flaskehals. Der er pt. kun normeret én ressource. I 2023 var der 111 landzone ansøgninger og 132 forespørgsler. I 2025 var der 130 ansøgninger og 241 forespørgsler. En del byggesager afventer landzonetilladelse og sagsbehandlingstiden bliver derfor påvirket. Hvis Bornholms Regionskommune ønsker at campingtilsynsforpligtelserne overholdes og at landzoneområdet får en mere effektiv sagsbehandling skal der tilføres ressourcer i form af konsulentbistand eller opnormering.

Vandløbsmyndigheden har været underbemandet i de sidste mange år. I gennem det sidste år er der arbejdet med struktur og processer, og derved er det lykkedes at bremse ophobningen af sager. Dog er der en større pukkel af gamle sager, som med fordel kan afvikles ved hjælp af konsulentbistand, således Bornholms Regionskommunes vandløbsmedarbejder kan fokusere på at behandle nye sager.

Spildevandsområdet har været underbemandet i mange år. Der er dog arbejdet med effektivisering og procesoptimering, hvilket betyder, at sagspuklen nu er kommet ned på ca. 500 sager - og at ventetiden i gennemsnit er 2-3 år. Såfremt der ønskes en kortere sagsbehandlingstid er der behov for konsulentbistand/opnormering.

Fordelen ved at købe konsulentydelser er generelt, at hjælp/effekt opnås hurtigt. Ulempen er, at det er en relativ dyr løsning, og at Bornholms Regionskommune i nogle tilfælde ikke får opbygget lokal erfaring/ekspertise.

Opnormering af ressourcer i kombination med køb af konsulentydelser vil være en løsning, som vil kunne bane vej for mere strukturelle ændringer på længere sigt, som over en periode på 3-4 år vil betyde mærkbar effektivisering af kø- og sagsbehandlingstider og dermed også bedre DI måling på længere sigt.

En myndighedssagsbehandler koster i gennemsnit kr. 700.000 (inkl. pension mv.). Der vurderes, at der er aktuelt behov for ansættelse af mindst 6 ekstra ressourcer, således at Bornholms Regionskommune dels sikrer, at der opbygges/forbliver et tilstrækkeligt fagligt niveau i organisationen, dels sikrer at ventetiderne nedbringes samtidig med at relevante digitaliseringstiltag implementeres.

6 medarbejdere koster ca. 4.2 mio. kr. årligt. Dertil er behov for ca. 1 mio. kr. årligt til digitalisering (licenser, implementering, serviceaftale etc.) og ca. 500.000 kr. årligt til videreuddannelse og opkvalificering. Det resterende beløb på ca. 2.3 mio. kr. afsættes til konsulentbistand (plan, miljøvurdering, natur, vandløb, spildevand, klimasikring etc.).

Anbefaling
Det foreslås at indkøbe konsulentbistand til at nedbringe sagskøer og til specialistopgaver på kort sigt. På længere sigt udfases store dele af indkøbet af konsulentbistanden og konverteres til ansættelse af personale, hvorved Bornholms Regionskommune fremtidssikrer et tilstrækkeligt fagligt vidensniveau internt i organisationen kombineret med, at kommunen benytter eksterne specialister, hvor dette er den mest effektive løsning.

2. Forslagets betydning for borgere/brugere

Myndighedsområderne oplever et stigende sagspres samtidig med at love og regulativer bliver mere komplekse at forvalte.

For borgere og erhvervsliv er formålet med indsatsen, at forkorte sagsbehandlingstiden bl.a. i forbindelse med myndighedstilladelser. Det kan betyde at borgere og erhvervsliv kommer til at opleve at kommunen vil blive bedre i stand til at understøtte udviklingsprojekter.

Investering i digitaliseringsværktøjer og AI være med til på sigt at reducere ressourceforbruget samtidig med at kvaliteten bliver mere ensartet og forbedret.

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

Arbejdspresset har været massivt gennem lang tid og en indsats for at forbedre effektiviteten vil virke forbedrende for medarbejdernes arbejdsmiljø. Arbejdsmængderne forventes fortsat at blive stort i de kommende år. En indsats for at gøre arbejdsgangene mere effektive vil derfor være en af flere nødvendige indsatser som skal gavne medarbejdernes trivsel. Jf. seneste APV oplever flere af medarbejderne stress og for stort arbejdspres.

4. Forslagets betydning for øvrig organisation

Flere større udviklingsprojekter i kommunen er afhængige af, at myndighedsområderne kan levere de ønskede planer og tilladelser. Hvis der er ikke er ressourcer nok vil vigtige udviklingsprojekter blive forsinkede eller vanskelige at gennemføre inden for den ønskede tidshorisont.

5. Tidshorisont

1. januar 2027

6. Politisk behandling af emnet

Økonomiudvalget juni 2026

Udvidelsesforslag

Nr.:	ØU-65-03	Emne:	Genetablering af central fundraiserfunktion

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Økonomiudvalget	65 Administration	Staben

1.000 kr. i 2026-priser	2027	2028	2029	2030
Merudgift	650	650	650	650
Afledt mindreudgift/ merindtægt	0	-650	-2.650	-5.650
Nettoudvidelse	**650**	**0**	**-2.000**	**-5.000**

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

Der etableres en central fundraiserfunktion fra og med 2027 til at søge diverse fonde og tilskud. Især til de dyre anlægsudgifter og driftsområder inden for kommunens kerneopgaver. Således projekterne understøtter den politiske retning. Forventningen er at fundraiseren i 2028 kan tjene sin egen løn ind og derefter generere et overskud til kommunen. Den afledte mindreudgift/ merindtægt er placeret på en tværgående bevilling til udmøntning ved de årlige redegørelser.

2. Forslagets betydning for borgere/brugere

-

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

-

4. Forslagets betydning for øvrig organisation

-

5. Tidshorisont

2027

6. Politisk behandling af emnet

-

Spareforslag

Nr.:	TVÆR-01	**Emne:**	Budget 2028

Udvalg:	**Bevilling:**	**Center:**

1.000 kr. i 2026-priser	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Mindreudgift		-28.575	-28.575	-28.575
Afledt merudgift				
Nettobesparelse		**-28.575**	**-28.575**	**-28.575**

Note: Mindreudgift samt besparelse angives med et negativt tal. Evt. afledt merudgift angives med et positivt tal.

1. Beskrivelse af forslag, effekt og implementering

For at imødekomme udvalgenes fagspecifikke viden udmøntes sparerammen indenfor det enkelte udvalg. ØU udarbejder en fordeling og en handleplan på mødet i oktober 2026, med forventning om at besparelserne kan godkendes inden sommerferien 2027.Den forholdsmæssige fordeling på varige besparelser i de respektive udvalg (2026-priser) se nedenfor:

		2028	**2029**	**2030**
BSU-99	Budget 2028	-6.700	-6.700	-6.700
SBU-99	Budget 2028	-7.875	-7.875	-7.875
ÆSU-99	Budget 2028	-7.975	-7.975	-7.975
KLU-99	Budget 2028	-3.200	-3.200	-3.200
MEU-99	Budget 2028	-1.225	-1.225	-1.225
ØU-99	Budget 2028	-1.600	-1.600	-1.600
I alt		**-28.575**	**-28.575**	**-28.575**

2. Forslagets tværgående betydning

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

4. Forslagets betydning for borgere/brugere, foreninger mv.

5. Tidshorisont

1. januar 2028